

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obo/11/2016
Identifikačné číslo spisu:	9016898285
Dátum vydania rozhodnutia:	11.07.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Ľubomíra Kúdelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:9016898285.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a členiek JUDr. Jany Zemaníkovej a JUDr. Kataríny Pramukovej v právnej veci žalobcu: Slovenská konsolidačná, a.s., so sídlom Cintorínska 21, 814 99 Bratislava, IČO: 35 776 005, proti žalovanému 1/: Ing. O. N., so sídlom P., zastúpená JUDr. Katarínou Bajovou, advokátkou, so sídlom Hlavná 25, 917 00 Trnava a žalovanému 2/: S. O., nar. XX. W. XXXX, bytom W., o zaplatenie 26 329,85 eur (793 213,- Sk) s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. októbra 2011, č. k. Z-2-40Cb/428/94-362, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. októbra 2011, č. k. Z-2-40Cb/428/94-362 m e n í tak, že žalovaní 1/ a 2/ s ú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi zmluvný úrok z omeškania vo výške 3 437,78 eur s tým, že splnením povinnosti jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Účastníkom trojvy konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom v novom konaní žalobu zamietol a žalovanej 1/ priznal náhradu trov konania s tým, že o nich rozhodne samostatným uznesením.

2. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že Krajský súd v Bratislave v časti o zaplatenie 793 213,- Sk (nesplatená časť úveru) konanie z dôvodu späťvzatia žaloby zastavil a vo zvyšku zamietol. Žalobca podal odvolanie a odvolací súd uznesením zo dňa 24. októbra 2007 (sp. zn. 1Obo/1/2006) rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Z odôvodnenia vyplynulo, že žalovaní 1/ a 2/ boli v omeškaní s platením úveru a úrokov zmluvne dojednaných, čím žalobcovi vzniklo právo na zmluvne dohodnutý úrok, ako aj úrok z omeškania dohodnutý v zmluve, nie však zákonných úrokov z omeškania, pretože si účastníci úverovej zmluvy dohodli výšku úroku z omeškania, a preto nie je daný dôvod na uplatňovanie zákonného úroku z omeškania.

3. Súd prvého stupňa v novom konaní vykonal dokazovanie a zistil, že Úverovou zmluvou č. XXXX-

XXXXXXX-XXX sa zaviazal predchodca žalobcu poskytnúť žalovaným 1/ a 2/ úver vo výške 675 890,- Sk s dohodnutou úrokovou sadzbou + 4 % nad základnú sadzbu s lehotou splatnosti k 31. júlu 1997. V článku 3 úverovej zmluvy došlo k dohode o splácaní úveru v mesačných splátkach. Sadzba zmluvne dohodnutého úroku bola 13 % a v článku 1 si dohodli zmluvný úrok + 4 % k základnej sadzbe.

4. Na zabezpečenie pohľadávky z úveru si účastníci zmluvného vzťahu dohodli zriadenie záložného práva na nehnuteľnosť zmluvou zo dňa 25. augusta 1993. Žalovaní 1/ a 2/ úver v dohodnutých splátkach nesplácali, ani podľa dodatku č. 1, žalobca pristúpil k realizácii záložného práva predajom nehnuteľnosti. Žalovaná 1/ týmto zaplatila žalobcovi sumu 820 000,- Sk, na ktorú žalobca započítal sumu 675 890,- Sk ako evidenčný poplatok (l. č. 126), bližšiu špecifikáciu času a výšky úrokov žalobca nešpecifikoval.

5. Žalobca podaním zo dňa 17. novembra 1998 (na l. č. 133 - 134) z dôvodu, že žalovaný 1/ zaplatil vyššie uvedenú sumu, upravil petit žaloby tak, že žiadal zaviazat' žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť 691 130,70 Sk s úrokom z omeškania 19,3 % od 1. novembra 1998 do zaplatenia, čo mali byť zmluvne dojednané úroky, úročené úrokom za omeškanie. Žalobca na vymáhanie zarátaval i úrok zákonný, na ktorý mu nárok nevznikol, pričom vychádzal zo zostavy na l. č. 135 - 142 spisu, ako i ďalších výpisov.

6. Žalobca dňa 24. januára 2000 vzal pôvodne podaný návrh v časti 793 213,- Sk späť a vyčíslil požadovaný úrok zmluvne dohodnutý na sumu 759 758,20 Sk a žiadal i priznanie úroku z omeškania 19,3 % za obdobie od 24. apríla 2000 do zaplatenia.

7. Žalobca na l. č. 181 vyčíslil riadny úrok (zmluvne dojednaný) vo výške 134 009,60 Sk, úrok z omeškania a poplatky spolu vo výške 762 991,40 Sk, pričom vychádzal zo skutočnosti, že istina z poskytnutého úveru vo výške 675 890,- Sk bola zaplatená dňa 25. septembra 1998. Rozpisom na l. č. 181 žalobca preukazoval opodstatnenosť vymáhania úroku zmluvne dohodnutého + 4 % nad základnou sadzbou.

8. V podaní zo dňa 30. marca 2000 (l. č. 186) žalovaná 1/ vzniesla námietku premlčania voči zmenenému návrhu.

9. Žalobca opakovane poukázal na výpisy z úverového účtu, kde sú vyčíslené splátky riadneho úroku (134 009,60 Sk), zmluvného úroku z omeškania (104 775,20 Sk) a úrok z omeškania zákonný (530 839,70 Sk) k 31. decembru 2000.

10. Žalobca v podaní zo dňa 8. októbra 2008 označenom ako zmena petitu, žiada zaplatiť 134 009,60 Sk titulom nezaplatených riadnych úrokov za obdobie od 31. októbra 1995, sumu 104 775,- Sk ako sankčný úrok z omeškania do 31. októbra 1995 a 25,75 % zmluvný úrok z omeškania 134 009,60 Sk za obdobie od 1. novembra 1995 do zaplatenia a 700,- Sk titulom poplatku za vedenie účtu, ako i náhradu trov konania. Súd zmenu petitu podľa § 95 ods. 1 O. s. p. pripustil.

11. Podľa poslednej úpravy petitu nárok žalobcu pozostáva z úrokov a poplatkov:

- zmluvný (riadny úrok) 271 591,60 Sk za obdobie od 23. januára 1995 do 25. septembra 1998 s konečným zostatkom 134 591,60 Sk (13 % + 4 %),
- sankčný úrok z omeškania (dohodnutý v článku IV bod 5 písm. b/ zmluvy) + 16 % nad základnú sadzbu vo výške 104 775,20 Sk, z ktorého nie je zrejmé z akého prepočtu a za aké obdobie sumu vypočítal.

12. Žalovaný 1/ predložil výpis z aktuálneho stavu úveru k 14. decembru 1998, v ktorom je riadny úrok (zmluvný) k 25. septembru 1998 vo výške 91 654,10 Sk a zmluvný úrok z omeškania 103 566,50 Sk, ku ktorému sa žalobca nevyjadril.

13. V konaní bolo preukázané, že dlžník dňa 25. septembra 1998 (z predaja nehnuteľnosti) vo výške 675 890,- Sk.

14. Účastníci si v článku I úverovej zmluvy dohodli pri úrokovej sadzbe + 4 % nad základnú sadzbu, ktorá bola v čase uzavretia zmluvy 13 %, t. j. zmluvný úrok bol dohodnutý na 13 % + 4 %.

15. Žalobca so žalovanými dohodol vrátenie finančných prostriedkov mesačnými splátkami, prvá splátka 30. decembra 1994 v zmysel dodatku z 3. októbra 1994 s tým, že posledná splátka bude zaplatená v júli 1997.

16. V pôvodnom žalobnom návrhu zo dňa 30. augusta 1994 sa žalobca domáhal zaplata 29 % úroku z omeškania z istiny 793 213,- Sk za obdobie od 18. júla 1994 do zaplata, následne viackrát upravoval výšku zmluvne dojednaných úrokov, ako aj sankčného úroku, pričom pripočítal aj tzv. „zákonný úrok“, ktorý následne úročil. Svoj nárok ustálil podaním zo dňa 8. októbra 2008.

17. Žalobca výpismi na l. č. 302 až 306 preukazoval opodstatnenosť svojho nároku, z výpisov však nevyplýva, akú sumu a za aké obdobie do zmluvne dojednaných úrokov započítal vo výške 112 282,- Sk zmluvného úroku, zaplata ktorého nespochybnil. Podľa názoru súdu žalobca nárok nepreukázal, preto v tejto časti žalobu zamietol.

18. Pokiaľ ide o zmluvný úrok z omeškania, tento nárok posudzoval podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka. Žalobca v podaní na l. č. 267 nesprávne uviedol, že žalovaní boli v omeškani už so splatením prvej splátky, keď ju v dohodnutom termíne nesplatili, pretože v dodatku k úverovej zmluve si dohodli zaplata prvej splátky na 30. december 1994, teda k 31. októbru 1993 nemohli byť v omeškani.

19. Súd vyslovil, že úroky z omeškania sú samostatným nárokom uplatniteľným na súde, v dôsledku čoho sa plynutie premlčacej lehoty posudzuje samostatne, ide o dennú sankciu, preto súd vzhľadom na vznesenú námietku premlčania, nemohol žalobe ani v tejto časti vyhovieť.

20. Výrok o trovách konania oprel o úspešnosť žalovaných a rozhodne o nich samostatným uznesením.

21. Žalobca podal proti rozsudku odvolanie podaním zo dňa 28. novembra 2011, ktoré odôvodnil tým, že žalobou z 6. septembra 1994 si uplatnil svoj nárok, pretože žalovaní úver nesplácali. K čiastočnému zaplata došlo až po začatí konania a následne žalobca niekoľko krát musel upraviť petit a špecifikovať pohľadávku. Poukázal i na predchádzajúce rozhodnutia odvolacieho súdu, kedy bolo ustálené, že žalobca nemá nárok na zákoný úrok z omeškania, ale len na úrok riadny a úrok z omeškania zmluvný. K rozhodnutiu ďalej uviedol, že súd prvého stupňa vôbec neodôvodnil, ani sa nevysporiadal s tým, prečo zamietol vyčíslené zmluvné úroky z omeškania vyčíslené vo výške 3 477,90 eur (104 775,20 Sk) do 31. októbra 1995, zrejme z dôvodu premlčania, ako aj vyčíslenú výšku úrokov riadnych (134 009,60 Sk), ktorú uplatnil až 24. januára 2000. Odvolateľ uviedol, že ak si teda k istine uvedenej v žalobe uplatnil úrok z omeškania (29 %), nemohol súd následne vysloviť, že nárok na tento úrok sa premlčal. K premlčaniu riadneho úroku (134 009,60 Sk) poukázal na to, že dňa 24. januára 2000 sa konalo pojednávanie, na ktorom bolo rozhodnuté o zastavení konania vo výške 793 213,- Sk (istina a riadny úrok). Následne upravil žalobca petit žaloby znejúci na sumu 691 131,70 Sk s 19,3 % úrokom, ktoré suma predstavuje riadne úroky, zmluvné úroky, zákonné úroky a poplatok a celá suma bola úročená 19,3 % úrokom.

22. Na základe uvedeného navrhol rozsudok zmeniť tak, že žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť na účet žalobcu 4 448,30 eur (134 009,60 Sk) riadny úrok od čerpania úveru do 31. októbra 1995, sumu 3 477,90 eur (104 775,20 Sk) titulom nezaplata zmluvných úrokov za obdobie do 31. októbra 1995 a 25,75 % úrok z omeškania zo sumy 4 448,30 eur od 26. septembra 1998 do zaplata, poplatok za vedenie účtu 23,24 eur a súdne poplatky.

23. Žalovaná 1/ vo vyjadrení z 9. decembra 2011 k odvolaniu uviedla, že žalobca si žalobou uplatnil 793 213,- Sk s 29 % úrokom z omeškania, ktorý nešpecifikoval, pričom z úverovej zmluvy sa možno domnievať, že ide o úrok z omeškania zmluvný. Po podaní žaloby žalovaná 1/ zaplatila istinu 675 890,-

Sk, úroky 112 282,- Sk a trovy konania 31 828,- Sk. Žalobca dňa 24. januára 2000 vzal celý návrh späť a podal nový návrh na zaplatenie 759 758,20 Sk s 19,3 % úrokom z omeškania zákonným od 24. januára 2000, ktorý špecifikoval ako riadny úrok (134 009,60 Sk), zmluvný úrok z omeškania 104 775,20 Sk a zákonný úrok z omeškania od 30. novembra 1995 do 30. júna 2000. Taktiež poukázala na vyslovený názor odvolacieho súdu v uznesení sp. zn. 1Obo/1/2006, najmä na to, ak si dohodli zmluvný úrok z omeškania, nie je nárok na zákonný úrok z omeškania. Na tomto základe vzal žalobca návrh v časti zákonného úroku späť a návrh upravil dňa 8. októbra 2008 tak, že žiadal zaplatenie titulom riadneho úroku 134 009,60 Sk do 31. októbra 1995 a sumu 104 775,20 Sk titulom úroku z omeškania do 31. októbra 1995 a od 31. októbra 1995 zmluvný úrok 25,75 % zo sumy 134 009,60 Sk. Žalovaná 1/ zotrvala na vznesenej námietke premlčania. Poukázala na to, že do dňa 24. januára 2000 žalobca nežaloval plynutie riadneho úroku z úveru vo výške 17 % do 31. októbra 1995, tento návrh podal na súde až 24. januára 2000 a podľa názoru žalovanej 1/ je premlčaný, pretože riadny úrok bol predmetom (spolu s istinou) žaloby, ktorá suma bola zaplatená. Navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť.

24. Žalovaný 2/ v podaní zo dňa 28. januára 2014 sa ospravedlnil z účasti na pojednávaní, nepožiadaval o odročenie a uviedol, že so žalovanou 1/ sa v roku 1995 rozviedol a majetkovo-právne vysporiadal, čo aj dokladoval. Uviedol, že pôžička bola zaplatená, istina, úroky a súdne trovy.

25. Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1 O. s. p. a zistil, že odvolanie je v časti dôvodné a rozsudkom zo dňa 20. mája 2014, sp. zn. 3Obo/111/2011 rozhodol tak, že žalobcovi priznal úrok z omeškania vo výške 27,5 % zo sumy 26 329,- eur od 1. januára 1995 do 30. októbra 1995 a v prevyšujúcej časti napadnutý rozsudok potvrdil. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalovaná 1/ dovolanie, v ktorom uviedla, že žalobcovi bol prisúdený vyšší úrok, než ako uplatnil v zmenenom petite z 8. októbra 2008. Žalobca dovolanie nepodal. Dovolačný súd uznesením sp. zn. 1ObdoV/12/2014 rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodov vyplývajúcich z odôvodnenia uznesenia.

26. Najvyšší súd Slovenskej republiky v novom konaní o odvolaní, opätovne preskúmal odvolanie žalobcu smerujúce proti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola žaloba zamietnutá.

27. Najvyšší súd Slovenskej republiky v nadväznosti na nadobudnutie účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z., vo veci postupoval podľa tohto zákona (§ 470 ods. 1, 2 C. s. p.). Podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 180 C. s. p. odvolací súd vytýčil pojednávanie a vo veci pojednával v neprítomnosti žalovaného 2/, ktorý ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, ale nepožiadaval o odročenie pojednávania.

28. Predmetom v novom konaní o odvolaní, je posúdenie opodstatnenosti nároku žalobcu už len v časti zmluvných úrokov z omeškania do 30. októbra 1995 vyčíslených vo výške 3 477,90 eur, v súvislosti s omeškaným platením poskytnutého úveru, bankový poplatok a trovy prvoinštančného konania (súdny poplatok) tak, ako svoj nárok žalobca špecifikoval v podaní zo dňa 12. apríla 2017, o ktorom bolo potrebné v novom konaní rozhodnúť (v ostatnej časti žaloby už bolo právoplatne rozhodnuté jej zamietnutím).

29. Vzhľadom na uplatnený nárok súd skúmal záväzkový vzťah medzi účastníkmi konania a vychádzal i z výsledkov doteraz vykonaného dokazovania.

29.1. Medzi účastníkmi bola uzavretá Úverová zmluva č. XXXX-XXXXXXX-XXX dňa 25. augusta 1993 medzi predchodcom žalobcu a žalovanými a na jej základe bol poskytnutý úver vo výške 675 890,- Sk pri dohodnutej úrokovej sadzbe + 4 % nad základnú sadzbu (v čase uzavretia zmluvy bola základná sadzba 13 %) a výška základnej sadzby vyplýva i z poznámky pod čiarou). Mesačné splátky úveru boli dohodnuté v článku III zmluvy s prvou splátkou v mesiaci január 1994 a úver mal byť splatený do 31. júla 1997. Sankčné úroky si dohodli v článku IV. Predchodca žalobca si žalobou uplatnil nárok na zaplatenie sumy 793 213,- Sk s 29 % úrokom od 18. júla 1994 do zaplatenia, čím sa stal splatný celý dlh.

29.2. Po podaní žaloby žalovaná 1/ zaplatila žalobcovi 820 000,- Sk dňa 25. septembra 1998 a žalobca potvrdil, zaplatenie časti dlhu vo výške 820 000,- Sk a uviedol, že suma bola započítaná na dlh istiny 675 890,- Sk, riadne úroky 112 282,- Sk, a na sumu 31 828,- Sk evidenčný poplatok (na l. č. 126). Na pojednávaní pred súdom prvého stupňa dňa 24. januára 2000 (na l. č. 178) vzal žalobca žalobu vo výške 793 213,- Sk späť, 29 % úrok späť nevzal a úrok vyčíslil na sumu 759 758,20 Sk s 19,3 % úrokom od 24. januára 2000. Žalovaná 1/ v podaní zo dňa 30. marca 2000 (na l. č. 186) okrem toho, že zaplatila dňa 25. septembra 1998 sumu 820 000,- Sk, poukázala i na to, že v priebehu roka 1995 ešte zaplatila sumu 25 300,- Sk, ktorú skutočnosť žalobca v podaní na l. č. 243 spisu potvrdil tak, že žalovaná zaplatila celkovo sumu 845 000,- Sk (suma 25 300,- Sk bola započítaná na dlžné úroky na l. č. 46). V tomto podaní nástupca pôvodného žalobcu uviedol, že suma 691 131,70 Sk uvedená v zmenenom petite (l. č. 133) predstavuje spočítané nezaplatené riadne úroky a úroky z omeškania od poskytnutia úveru dňa 25. augusta 1993 do zaplatenia istiny 25. septembra 1998 a suma je úročená zákonným úrokom 19,3 %. Následne žalobca v podaní na l. č. 254 špecifikoval uplatnený nárok spolu so zákonným úrokom. Po rozhodnutí odvolacieho súdu sp. zn. IObo/1/2006 s vysloveným právnym názorom, žalobca na pojednávaní dňa 8. októbra 2008 krátkou cestou predložil súdu podanie (l. č. 292) označené ako zmena petitu, v ktorom navrhol rozhodnúť tak, že žalovaní sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 134 009,60 Sk nezaplatené riadne úroky, 104 775,20 Sk nezaplatené úroky zmluvné z omeškania do 31. októbra 1995, 25,75 % úrok z omeškania zo sumy 134 009,60 Sk od 1. novembra 1995 do zaplatenia a 700,- Sk poplatok za vedenie úveru. O zmene žaloby rozhodol súd uznesením na l. č. 296 spisu.

30. Zmluvu o úvere, ako absolútny obchod (§ 261 ods. 3 písm. d/) upravuje Obchodný zákonník v § 497 a nasl. Zmluva o úvere je konsenzuálnou zmluvou, pretože vzniká už dohodou zmluvných strán o jej obsahu.

31. V danej veci bolo preukázané, že úverová zmluva medzi predchodcom žalobcu a žalovanými vznikla, obsahuje podstatné náležitosti (určenie strán, určenie sumy poskytnutého úveru, záväzok veriteľa poskytnúť úver a záväzok dlžníkov vrátiť prostriedky a zaplatiť úroky). Úver bol preukázateľne poskytnutý, ako i skutočnosť, že nebol splácaný tak, ako si účastníci dohodli. Žalovaní mali úver splácať v mesačných splátkach v dohodnutej výške s tým, že v prípade nedodržania tohto záväzku, úver sa úročí dohodnutým úrokom z omeškania.

32.1. Podľa § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka platí, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Záväzok platiť úroky ako odplatu (cenu) za poskytnutie peňažných prostriedkov je podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere (§ 497). K takejto dohode medzi účastníkmi v úverovej zmluve aj došlo. Zákon viaže vznik povinnosti dlžníka platiť úroky na dobu poskytnutia peňažných prostriedkov, teda platí za čerpanie úverových prostriedkov.

32.2. Úrok z úveru a úrok z omeškania sú rozdielne inštitúty, pričom úrok z úveru je cena za poskytnuté peňažné prostriedky, úrok z omeškania je sankcia za to, že dlžník mešká s plnením peňažného záväzku (istiny úveru, ako aj riadneho úroku, ktorý je v takomto prípade majetkovým právom). Pri úverovej zmluve ide nepochybne o plnenie peňažného záväzku, a to povinnosť vrátiť úver v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť úroky ako cenu poskytnutých peňažných prostriedkov. Ak dlžník v oboch prípadoch nesplní svoju povinnosť včas, dostane sa do omeškania. Vzhľadom na to, že ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré sa odlišujú jednak svojou podstatou, ale aj funkciami, preto vo všeobecnosti treba vychádzať z toho, že pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov (istiny úveru), má veriteľ právo ako na úrok z úveru, tak aj na úrok z omeškania podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, ak si však účastníci zmluvného vzťahu nedohodli zmluvný úrok z omeškania. Na úrok z omeškania má veriteľ zákonný nárok, pričom si v zmluve môže dohodnúť úrok z omeškania v inej, než zákonom určenej výške. V rámci úverových vzťahov platí, že záväzok platiť úroky (riadne) je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky (§ 503 ods. 1), pričom podľa § 503 ods. 2 Obchodného zákonníka, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti splatné aj úroky z tejto splátky. Ide o ustanovenie dispozitívne, teda závisí od dohody strán. Vo všeobecnosti platí, že splatnosť

úrokov je totožná so splatnosťou istiny, resp. so splatnosťou splátok. Ak si účastníci zmluvy dohodli splácanie úveru v splátkach úrok je teda splatný so splátkou istiny. Ak si žalobca uplatnil svoj nárok na vrátenie istiny aj s riadnym úrokom na súde z dôvodu, že žalovaní porušovali splátkovú povinnosť v zmysle úverovej zmluvy, stal sa splatný celý dlh (istina i riadny úrok).

33. V priebehu konania nebolo spochybnené, že žalovaní boli v omeškaní so splácaním úverových prostriedkov, vrátane riadneho úroku (o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, ako aj o zákonom úroku z omeškania právoplatným zamietnutím žaloby).

34. Nakoľko predmetom odvolacieho konania zostal len nárok na zmluvný úrok z omeškania vyčíslený vo výške 3 477,90 eur za obdobie do 31. októbra 1995, súdny poplatok za podanú žalobu a bankový poplatok 23,24 eur, odvolací súd preskúmaval opodstatnenosť tohto nároku v rozsahu, ako ho žalobca špecifikoval v podaní zo dňa 12. apríla 2017.

35. Odvolací súd v novom konaní doplnil dokazovanie o zostávajúcej časti uplatneného nároku žalobcu vyjadreniami účastníkov na pojednávaní dňa 11. júla 2017.

35.1. Žalovaná 1/ k podaniu žalobcu zo dňa 12. apríla 2017 ústne do zápisnice z pojednávania (dňa 11. júla 2017) uviedla, že uvedeným podaním žalobca akceptoval jej námietky vznesené v priebehu konania, pričom namietla zmätočnosť petitu podania v tom, že úrok vyčísliť v sume 3 477,90 eur, čo nekorešponduje s nasledujúcou časťou vety "titulom časti nezaplatených zmluvných úrokov z omeškania 27,5 % p. a. zo sumy 26 329,84 eur", pretože by táto suma bola 9 323,40 eur. Namietla aj uplatnený súdny poplatok, pretože tento bol zaplatený žalobcovi započítaním pri splatení úveru, o čom predchodca žalobcu vystavil potvrdenie. K nedoplatku 23,24 eur uviedla, že nie je zrejmé z čoho vyplýva a ani nebol dohodnutý. Vo vyjadrení zároveň navrhla, aby v konaní neboli priznané trovy konania.

35.2. Žalobca k vyjadreniu žalovanej 1/ uviedol, že nemal záujem uplatniť zmluvný úrok vo výške 9 323,40 eur, ale úrok vo výške 3 477,90 eur do 31. októbra 1995. Námietku o zaplatení súdneho poplatku akceptoval.

35.3. Odvolací súd v časti zmluvného úroku 3 477,90 eur do 31. októbra 1995 po vykonanom dokazovaní listinnými dôkazmi a vyjadreniami účastníkov, dospel k záveru, že zmluvný úrok je po práve vo výške 3 437,78 eur, nakoľko zmluvný úrok v listinných dôkazoch „Výpisoch z úverového účtu“ (na l. č. 135, 159, 303) po splatení úveru (v roku 1998), bol vyčíslený vo výške 103 566,50 Sk, t. j. 3 437,78 eur, teda menej, než uplatnil žalobca.

35.4. Žalobca k týmto zisteniam uviedol, že nemá námietky na zníženie zmluvného úroku, nakoľko pri vyčisľovaní vychádzal z iných podkladov svojho predchodcu.

35.5. Žalovaná k veci uviedla, že pri rozhodovaní súdu navrhuje sumu nad 3 437,78 eur zamietnuť.

36. Odvolací súd po doplnení dokazovania nároku v časti poplatku 23,24 eur (700,- Sk), na zaplatení ktorého žalobca trval, z podania na l. č. 181 spisu zistil, že poplatok za vedenie účtu bol započítaný do riadneho úroku (ktorý už nie je predmetom konania), čím mal súd za preukázané, že bol zaplatený.

37. V rámci nového prejednávania veci odvolacím súdom listinnými dôkazmi a vyjadreniami zástupcov žalobcu a žalovanej 1/ odvolací súd dospel k záveru, že nárok žalobcu je právne dôvodný vo výške 3 437,78 eur, ktorý predstavuje časť zmluvného úroku z omeškania za obdobie do 31. októbra 1995 (27,5 % p. a., pričom na celej výške tohto úroku netrval, ako vyplynulo z dokazovania na pojednávaní). Prevyšujúcu časť uplatneného zmluvného úroku, súdneho poplatku a bankového poplatku preto odvolací súd vyhodnotil ako nedôvodnú, pretože súdny poplatok i bankový úrok už bol zaplatený.

38. Pokiaľ ide o námietku vznášajú v konaní žalovaným 2/, že sa so žalobkyňou rozviedol a ona dlh prevzala na seba na základe vyporiadania BSM, mohol odvolací súd len konštatovať, že nebol

preukázaný súhlas úverového veriteľa s prevzatím dlhu žalovanou 1/, avšak dohoda o vyporiadaní BSM svedčí v prospech žalovaného 2/ proti žalovanej 1/.

39. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností napadnutý rozsudok podľa § 388 C. s. p. v časti zmluvného úroku z omeškania rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto rozsudku.

39.1. O trovách prvoinštančného konania (súdny poplatok) rozhodol podľa § 396 ods. 2 C. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi patrí nárok na náhradu súdneho poplatku za podaný návrh (nakolko k zaplaceniu pohľadávky úveru došlo až po podaní žaloby) proti žalovaným 1/ a 2/, ale nakolko už bol v priebehu konania žalovanou 1/ zaplatený, nie je dôvod opätovne túto povinnosť uložiť.

39.2. O trovách odvolacieho a dovolacieho konania rozhodol tak, ich náhradu účastníkom podľa § 296 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 C. s. p. nepriznal, nakolko žiaden z účastníkov nebol v odvolacom a dovolacom konaní v prevažujúcej časti úspešný.

40. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Podľa § 420 C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie podľa § 422 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.